

BIOLOGIYA FANINI O'QITISHDA QO'LLANILADIGAN USULLARI VA ULARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI

Karimova Davlatxon Abduxalilovna

Andijon viloyati Oltinko'l tumani

28-umumta'lim maktabi biologiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada biologiya fanini o'qitishda qo'llaniladigan usullar va ulardan foydalanishning ahamiyati, samarali o'qitish usullarini qo'llash orqali biologiya o'quvchilarga biologik tushunchalarni tushuntirish va o'quvchilarni biologiya tushunishini rivojlantirish uchun samarali o'qitish usullarining ahamiyati to'g'risida to'liq bayon qilingan.

Kalit so'zlar: biologiya fani, biologik tushunchalar, samarali o'qitish usullari, konseptual o'zgarish, fan savodxonligi.

Kirish: Fan savodxonligini oshirish uchun o'quvchilarda ijobiy munosabat va fanga bo'lgan ishtiyoqni tarbiyalash zarurdir. Bu murakkab vazifa, ammo unga ko'p darajalarda yondashish mumkin. Samarali strategiyalardan biri o'rganishning nazariy asoslari asosida shakllantirilgan biologiya ta'limidir. O'rganish o'quvchining bilimi yoki xatti-harakatida tajriba tufayli nisbatan doimiy o'zgarishlarni o'zida mujassam etadi. Bilimdagi bu o'zgarishlarni qanday qilib eng yaxshi tarzda ishlab chiqarishni tushunish ta'limning maqsadidir.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya: Samarali o'qitish usullarini qo'llash orqali biologiya o'qituvchilari o'quvchilarga biologik tushunchalarni haqiqiy tushunish, shuningdek, o'rganish odatlarini o'zgartirish uchun zarur bo'lgan asos va motivatsiyani ta'minlashi mumkin. Bu ko'ngilni cho'zuvchi holat, chunki munosabat va his-tuyg'ular ta'lim jarayoniga kuchli ta'sir qiladi. Biologiyaga nisbatan salbiy munosabatda bo'lgan o'quvchilar biologiyani o'rganishga kamroq jalb qilinadi va o'rganishning kamayishi ko'pincha ularning salbiy munosabatini kuchaytirishga xizmat qiladi. Biologiyani qiziq emas deb hisoblaydigan o'quvchilar hayotning ajoyib xilma-xilligini qadrlash ehtimoli

kamroq. Inson mavjudligining biologik jihatlarini keng qamrovli bilmaslik, ko‘plab o‘quvchilar biologiyani qiziq bo‘lmagan fan sifatida qabul qilishlari va maktabda o‘rganganlarini saqlab qolmasligi bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin. Ko‘pgina o‘quvchilar uchun biologiyani o‘rganish va biologik ma‘lumotlarning katta miqdorini saqlab qolish juda qiyin vazifa bo‘lishi mumkin.

Natijalar: O‘quvchilar ko‘pincha yomon o‘rganish odatlarini namoyish etadilar, jumladan imtihonlar oldidan siqilish va sinfdan tashqaridagi materiallarga e‘tibor bermaslik. O‘quv jarayonini yanada murakkablashtirgani ko‘pchilik o‘quvchilarning biologiyaga nisbatan salbiy munosabatda bo‘lishidir. Bunday salbiy his-tuyg‘ular biologiyani o‘rganishda tashvishga sabab bo‘lishi mumkin va ko‘plab o‘quvchilar biologiyani eng qiziqarli fanlaridan biri deb bilishadi.

Muhokama: Biologiyani o‘qitish, agar u o‘quvchilarni rag‘batlantirish va jalb qilishni nazarda tutsa, har qanday o‘qitish usuli orqali soddalashtirilishi mumkin. Bugungi kun o‘quvchilari barcha ta‘lim uslublari ehtiyojlarini qondirish uchun o‘qitishda turli xil o‘qitish strategiyalari va yondashuvlarini talab qiladi. Qiziqarli va fikrlashga undaydigan darslarni ishlab chiqish o‘quvchilarga biologiyaning klassik tushunchalarini mazmunli tushunishga yordam berish uchun muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, o‘qituvchi biologiyani o‘qitish mazmuniga ham, muhim jarayon va tanqidiy fikrlash qobiliyatlariga ham muvozanatli e‘tibor qaratishi kerak. Bu, ayniqsa, o‘quvchilarning konseptual o‘zgarishi va haqiqiy biologik tushunchani rivojlantirish uchun muhimdir. Noto‘g‘ri o‘qitish usulidan foydalanish o‘quvchilarning biologiya haqidagi noto‘g‘ri tushunchalari va muqobil e‘tiqodlariga olib kelishi mumkin.

Xulosa: Xulosa o‘rnida shuni aytish mumkinki, o‘quvchilarni tushunishni rivojlantirish uchun samarali o‘qitish usullarining ahamiyati, shuningdek, fan va biologiyaning tabiatini yetkazish uchun ushbu o‘qitish usullaridan qanday samarali foydalanish mumkinligi haqida gapiriladi. Bu o‘quvchilar tushunishi uchun muhim tushunchadir, chunki biologiya dinamik, rivojlanayotgan fan bo‘lib, unda doimiy ravishda yangi savollar berish va bu savollarga javob topish odatiy holdir.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Kuldiyurov X.A. Biologiya o'qitish uslubiyati. T.: SAMDU nashri.- 2020.
2. Tolipova J.A., A.T. G'ofurov Biologiya o'qitish metodikasi. Darslik. - T.: «Iqtisod-moliya». -2007.
3. G'ofurov A.T, J., Tolipova J.A., Fayzullayev S.S, Azimov I, Biologiya o'qitish metodikasi. Toshkent. “ Nizomiy nomidagi TDPU”. 2005.
4. Ponomareva I. N. Biologiya o'qitish usullari: talabalar uchun darslik. oliy ta'lim muassasalari. prof. Ta'lim/ - M.: "Akademiya" nashriyot markazi, 2012.
5. Tolipova J.O., G'ofurov A.T. Biologiya ta'limi texnologiyalari. — T.: «O'qituvchi», 2002.